

בית מדרש - הוצאה לאור

נהורא דשמעתתא

גליון אקטואלי מרתק מבית היוצר של אש התורה

מעשה באוטובוס באישון ליל...

הוא בעצמו מותר אבל לאחרים אסור לרדות בשבילו, דאין אומרים לאדם עשה חטא קל כדי להציל חברו מאיסור חמור, דחבירו **פשע** במה שהדביק. (ובשעה צ"ש שם הביא דברי התוס' בשבת שאף בשוגג חשיב פשיעה, שהיה צריך לזהר שלא יבוא לידי כך).

ולפי"ז בנידון דידן, יש לדון אם נחשב שפשעה האשה במה שעלתה מתחילה לאוטובוס, ואם נימא דאינו נחשב לפשיעה, עליו לעבור כדי להצילה מאיסור דאורייתא, בפרט שאין כאן ודאי איסור דרבנן, אלא רק ספק. [אכן באופן שבודאי פשעה, וכפי שמצוי בהולך לרופא שיניים ויש שם סייעת, והוא האחרון בתור. אינו מחויב להישאר שם כדי להצילה מיוחד].

עוד יש לדון עפ"י המשנ"ב (ש"ו נ"ו) בשם האליה רבה, דבאיסור דרבנן אומרים לאדם חטא כדי שיזכה חברך, ורק באיסור דאורייתא לא אמרינן, ולפי"ז בדין בודאי עליו לעשות כן. אלא שהמג"א פליג על האליה רבה, וס"ל שגם באיסור דרבנן אין אומרים לאדם חטא כדי שיזכה חברך [ועי' משנ"ב דיש אופנים שצריך להקל כא"ר, ויל"ע בדידן].

ואם נימא שהוא מחויב להישאר באוטובוס כדי להציל האשה מאיסור יחוד, עדיין יש להסתפק, עד היכן הוא מחויב לנסוע איתם, וכמה ממון עליו להוציא עבור זה.

שאלה: מעשה ביהודי שנסע לשוב 'תפרח' באוטובוס ציבורי בשעת לילה מאוחרת, ועמו מספר נוסעים בודדים. לאחר כמה תחנות ירדו הנוסעים, ונשאר לבדו באוטובוס עם נהג פרוץ ואשה נוספת, והאוטובוס ממשיך בנסיעתו בכבישים שיש בהם משום איסור יחוד [כחסכמת כל הפוסקים על כל פנים בכבישים שקטים שניתן לנסוע בהם 5 דקות מבלי שיחלוף רכב נוסף].

ונסתפק האיש, האם עליו לרדת מן האוטובוס מיד, אע"פ שגורם בזה שהאשה תישאר לבדה עם הנהג ותעבור על איסור

מסקנא דשמעתתא

נידונים אקטואליים בראי ההלכה

רב המכון רבי צבי דותן שליט"א - מורה הוראה וראש כולל דצופת - אחיסמן

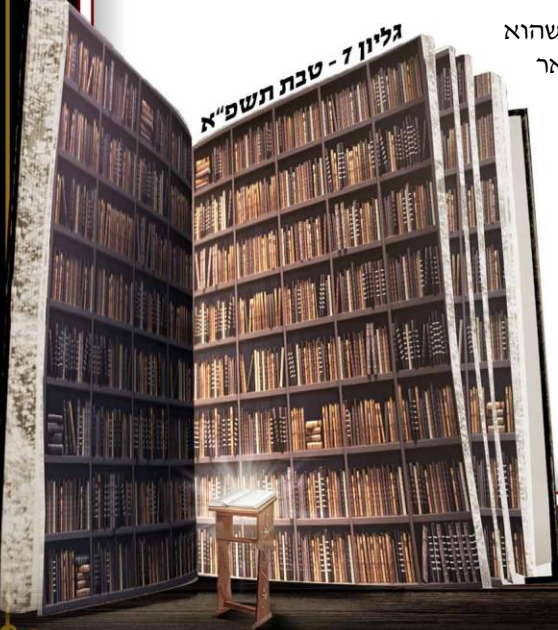
יחוד דאורייתא. או שמא עליו להישאר באוטובוס כדי להציל את האשה מאיסור יחוד דאורייתא, הגם שבמצב זה הוא נכנס למחלוקת הפוסקים אם בשני אנשים אחד כשר ואחד פרוץ מותר הדבר או שיש בזה איסור יחוד דרבנן, וכמו שיבואר.

תשובה: נפסק בשו"ע (אה"ע כ"ב ה') "לא תתייחד אשה אחת אפי' עם אנשים הרבה", וטעמו, שאין בזמן הזה אנשים כשרים כל כך. אולם הרמ"א פסק שאשה מתייחדת עם שניים כשרים, גם בזמן הזה, אבל אסורה להתייחד עם פרוצים אפילו הם עשרה.

ונחלקו הפוסקים לדעת הרמ"א, איך הדין בשני אנשים, אחד כשר ואחד פרוץ, אם מותרים להתייחד עם אשה אחת. דעת מהרש"ל (יש"ש קידושין ד' כ"א) ומהרי"ל דיסקין (פסקים ב') **להתיר**, ודעת הבית מאיר (סי' כ"ב) המקנה (קידושין פ.) הנודע ביהודה (מהדו"ק ס"ט) והשב יעקב (י"ט) **לאסור**.

אכן, אף לדעת האוסרים אין כאן אלא איסור דרבנן, כיון שמ"מ הם שני אנשים, וכך כתב בבית אדם (שער בית הנשים סי' כ"ו). ונמצא למעשה דהוי ספק איסור דרבנן, ולכתחילה יש להחמיר ובשעת הדחק סומכים להקל (הגרש"ז אולמן זצ"ל).

ונמצא לפי"ז שהנידון הוא, אם מוטל על האדם לעבור באיסור דרבנן כדי להציל את חברו מאיסור דאורייתא. ומצינו בהל' שבת (רי"ד ו') שאם הניח אדם פת בתנור אפי' במזיד, התירו לו לעבור איסור דרבנן ולרדות הפת קודם שתיאפה כדי שלא יבוא לידי איסור סקילה. וכתב שם המשנ"ב (סק"מ) דדוקא

לקבל את הגליון או גליונות קודמים שלחו בקשה ל: A9768552@gmail.com

צורתא דשמעתתא

סקידה מקיפה של סוגיה הלכתית

הרב מנחם אדלר - דאש בית המדרש

דיני עשיית אהל בשבת - ציורים מעשיים

בענין עשיית אהל בשבת יש להבחין בין שני סוגי אהל, החלוקים זה מזה בחומרם, ובתנאיהם: א'. אהל הנעשה לשם אהל. ב'. אהל הנעשה מאילון.

"אהל הנעשה לשם אהל" - הוא גג שנעשה למטרת האהלה על מה שתחתיו, להגן מן הגשם או מן השמש, או כדי להסתיר את המצוי תחתיו לצורך פרטיות. גג כזה, אסור לעשות בשבת משום יצירת ההאהלה שמתחדשת בו על השטח שתחתיו, ועל כן יש בו איסור בעשיית הגג בלבד, אפילו בלא מחיצות כלל.

מה שאין כן "אהל הנעשה מאילון", הוא גג שמטרתו לשמש את המונח מעליו, כמו מדף וכדומה, ורק ממילא מאהיל על מה שתחתיו. ומאחר שלא נעשה כדי להאהיל תחתיו אין בו איסור משום יצירת האהלה, וכל איסורו מפני שיש דמיון בצורתו לצורת אהל. ומשום כך נאסר רק במקום שיש תחתיו לפחות שתי מחיצות [זה כנגד זה (ש"ע הרב ש"טו י"א, וערוה"ש ז'), שבכך יש לו דמיון גמור לצורת אהל. ויתירה מזו, איסורו הוא רק כאשר העמיד גם את מחיצותיו בשבת, מה שאין כן אם עמדו המחיצות מערב שבת מותר להניח עליהם את הגג. [דמאחר שאיסורו משום עשיית צורת אהל, בעינין שתהא בשבת עשיית גג ומחיצות, שרק בכך נמצא שעשה בשבת צורה גמורה של אהל].

מטעם זה יש איסור ב"אהל" שעושים הילדים משמיכות על גבי כיסאות, גם כשאין עושים לו מחיצות, שהרי פורסים את השמיכה בכדי להסתתר ולחסות תחתיה. והוי "אהל העשוי להגן" שאסור אפילו בלא עשיית מחיצות!

[ומטעם זה יש מחמירים שלא לחבוש בשבת כובע מצחיה [בעל מגן קשיח שיש בו טפח על טפח] (עי' ארחות שבת פ"ט הע' ס"ח), הגם שאין כאן מחיצות, מפני שנעשה לצל (שעה"צ ש"טו"ז כ"ח). ויש לדון במי שמחמיר בזה וחבש בטעות כובע מצחיה, אם נאסר עליו להורידו עד מוצאי שבת, משום דהוי סתירת אהל, או שיכול לשכב באופן שתבטל ההאהלה, ולהוריד בשעה זו את הכובע.]

איסור אהל בניסויי כלים וקופסאות אחסון

ומצינו בש"ע (ש"טו"ו י"ג) דשייך איסור אהל גם בכיסוי סירים וכלי אחסון, כאשר יש בהם חלל טפח פנוי בין המכסה לתכולה שבתוכם. ומצוי הדבר שיש טפח בין התכולה לכיסוי בשאריות הנותרות בסיר, או שאריות שנותרו בקופסת אחסון מפלסטיק, וכדו'.

ואמנם אין איסור במכסה הרגיל של הסיר או הקופסא. אבל שייך איסור זה כאשר מכסים בנייר כסף או ניילון נצמד. [וכאשר יש בנייר כסף תיקון המוכיח עליו שמויעד לכיסוי הכלי, וכגון שכיסוהו בו מבעוד יום ונקבעה צורת הכלי בנייר הכסף, ונשמרה צורה זו אף שהסירוהו מעל הכלי, הרי הוא כמכסה ומותר. אכן אם אין בו תיקון המוכיח שמויעד לכך, לא סגי במה שייחדוהו לזה (ש"ע הרב ש"טו"ו י"ט)].

והגם שהכיסוי נעשה למטרת הגנה על האוכל, מ"מ מבואר בפוסקים שאין זה נידון כאהל העשוי להגן, אלא כאהל הנעשה מאילון [ונאמרו בזה כמה טעמים, ואכמ"ל], ומטעם זה אין איסור בכיסוי הכלים אלא כאשר נעשו מחיצות הכלי בשבת.

אולם מצינו חידוש בדברי המשנ"ב (ש"טו"ב כ"ב) ועוד פוסקים (חיי"א מ"ב ד', בי"ח ש"טו"ו, פמ"ג שם מ"ז ד'), דהעברת המחיצות ממקום למקום נחשבת כעשייתן. וממילא נמצא דשייך עשיית מחיצות בשבת גם בכיסוי הכלים, כאשר מעביר את הסיר או הקופסא ממקום למקום, ואח"כ בא לכסותה. אלא שמבואר בפוסקים (שש"כ פכ"ד הע' ע"ה מהגרש"ז ושעה"צ) דאין העברת המחיצות נידונית כעשייתן אלא כאשר העבירם למקום אחר על דעת לכסותן.

👉 ונמצא לפי"ז שאם הגישו קופסא עם מזון לשולחן, מותר לכסותה שם. וכל האיסור שייך רק כאשר מחזירים את הקופסא למטבח, או מעבירים אותה למקום אחר על דעת לכסותה. [ודוקא בתנאים הנ"ל, שיש טפח פנוי בין התכולה לכיסוי, ושאין בכיסוי תיקון המוכיח שמויעד לכך]. [ויש לציין שהחזו"א (ניב י') חלוק בזה על המ"ב, ולדעתו העברת מחיצות אינה נחשבת לעשייתן].

¹ באור לציון (ח"ב פכ"ח סק"ד) מובאת עצה, והכי מוטו גם משמיה דהג"ר פנחס שוב שליט"א: שיפרסו מתחילה שמיכות רבות זו ע"ז זו, ואז יפרסו עליהם את הסדין שרוצים לעשותו לגג, ואח"כ יוציאו את כל השמיכות מתחתיו. ובכה"ג ליכא איסור מפני שבשעת הנחת הגג לא היה טפח פנוי בינו לבין השמיכות שתחתיו, ומבואר בראשונים (שבת קלט.) דלא חשיב אהל אלא כאשר בשעת עשייתו יש חלל טפח פנוי סמוך לגג.

אולם במגילת ספר (י"ז ט"ו) פקפק בזה, דלא מהני תחבולה זו לאהל העשוי להגן. ויש לבאר טעמו בשתי דרכים: א. דלא בעינן טפח פנוי אלא באהל מסוג הב', שאיסורו משום צורת אהל, ולזה בעינן טפח פנוי, משא"כ בסוג הא' שהאיסור משום פעולת ההאהלה, בזה י"ל דגם כשהטפח ממולא איכא פעולת האהלה על החפצים הממלאים אותו (וכ"כ גם בס' מלאכת מחשבת).

ב. עוד י"ל דלא סמכינן על תחבולה זו משום שיש לדון את כל עשייתו כדבר אחד, וסוף דבר בסך הכל יש כאן עשיית אהל. ומצינו כעיי"ז בשש"כ בשם הגרש"ז לענין מה שחידשו התוס' בעירובין (קב.) דאהל ע"י לבוד אין איסור בעשייתו, ומאידך הוא נחשב אהל לגבי שיהיה מותר להוסיף עליו בשבת. וכתב בקרן אורה דמ"מ אסור בשבת לעשות מתחילה אהל ע"י לבוד על דעת להוסיף עליו, דאם כן נמצא שבסך הכל עשה אהל בשני שלבים, ואסור. ובקצות השלחן (ק"כ י"א) נקט לפי"ז דיהיה חילוק מה היה דעתו, דאם מתחילה הניח גג של לבוד שלא על דעת להוסיף עליו, יוכל אח"כ להוסיף עליו. דאין שייכות בין המעשה הראשון לשני. אולם בשש"כ (פכ"ד הע' ל"ח) הביא מהגרש"ז שנסתפק כאשר עשה מתחילה שלא על דעת להוסיף, דיתכן שמכל מקום יהיה אסור להוסיף אח"כ, כיון שבסופו של דבר נמצא שנעשה על ידו אהל בשבת. ועל דרך זה י"ל גם כאן, דאמנם בשעת הנחת הגג לא היה איסור כיון שלא היה טפח פנוי, מ"מ הלא נמצא בסך הכל שנעשה בשבת אהל על ידו. ומטעם זה העצה היחידה היא לעשות "מלמעלה למטה", שהאחד יחזיק בידיו את השמיכה באויר, והאחר יכניס תחתיה את הכסאות. (ש"ע ש"טו"ו ג'), ועצה זו מועילה גם לאהל העשוי להגן (כמבואר בשבת מג.).

הנה למרות הריחוק של 9 דק' בחישוב זה, כדאי לזכור שעצם החשבון בלוחות היום הוא בחלוקת שעות היום מעלוה"ש עד צאה"כ של ר"ת, והוא פרי חידושו

של הגרי"מ טוקצינסקי נגד המנהג הישן, אך כנראה שהקושיות על חשבון זה אינם קטנים מהקושיות שהיו לו על החישוב הישן לחשב את שעות היום עד צאה"כ הנהוג (יעוי' בבירור הלכה מה שהביא בזה ועוד), ולכן בודאי המחמירים כהמג"א ראוי להם להחמיר כמנהג הישן, ועכ"פ לפי זמן עלוה"ש השני, וזמן זה הוא כ-5.5 דק' לפני הזמן שבלוחות, ובבתי כנסיות שקובעים את זמן התפילה ע"פ הזמן, והוא פרי חידושו של טוקצינסקי פסוק ראשון שהוא מדאורייתא בזמנו גם לדעה זו.

ש. א. ברכה, א. ש.

הערת המערכת: הכותב קיצר באמריו, וכדי להבין דבריו המאירים, נציג עיקרי הענין. הנה יסוד פלוגתת המג"א והגר"א בקביעת סוף זמן ק"ש, נובעת מפלוגתא בחישוב שעות היום, אם מונים אותם מהנץ עד השקיעה או מעלוה"ש עד צאה"כ. ולהמג"א נמנים בין עלוה"ש לצאה"כ ועל כן זמן ק"ש יוצא מוקדם יותר, כיון שמתחילים למנות שלש שעות לסוף זמן ק"ש מעלוה"ש, ולא כגר"א שמונים מהנץ.

והנה בפשוטו אם נבוא לחשב שעות היום כמג"א, מעלות השחר עד צאה"כ, עלינו לחשב אותם עד צאה"כ **דהגאונים**, שכן לענין זאת השבת ושאר דברים אנו נוהגים לקבוע את צאה"כ כשיטת הגאונים, שהוא ג' רבעי מיל אחר השקיעה, ולא כשיטת רבינו תם, דצאה"כ הוא כדי מהלך ד' מיל אחר השקיעה.

ואכן כך היה **המנהג הישן** בירושלים עד שנת תרפ"ה, שהיו מחשבים את זמן המג"א ע"פ שעת צאה"כ של הגאונים [כמתועד בבירור הלכה תנינא או"ח י"ח, ואוצרות ירושלים חלק ק"נ], וכך הוא מנהג הספרדים עד היום (יחודי ח"ב ח', אול"צ ח"ב פ"ד, ע"פ הבא"ח ויקהל אות ד', וכ"ה הזמן בלוחות הנעשות ע"פ הגר"מ כדורי זצ"ל). וזהו הזמן המופיע בלוח עתים לבינה בשם "מג"א לחומרא", שהוא לפי חשבון שעות היום 900 דק' קודם הנץ עד 25 דק' אחר השקיעה. [ובסוף הלוח ישנו "סוף זמן ק"ש לחומרא לשי' הגר"ב"צ אבא שאול". שהוא כעין הנ"ל רק לפי השיטה העיקרית למעשה דמיל הוא 18 דק', ולכן מונים 720 דק' קודם הנץ עד 13.5 דק' אחר השקיעה].

אך בשנת תרפ"ה עורר הגר"מ טיקוצ'ינסקי הערה גדולה, דכיון שמבואר בגמ' (פסחים י"א) דבאמצע היום השמש במרכז הרקיע, אם כן מוכרח מזה דשעות היום מתחלקות **בשווה** לפני ואחרי החצות המציאותי. ומוכרח מזה שיש לקבוע את חישוב שעות היום עד צאה"כ **דרבינו תם**, שהוא מהלך ד' מיל אחר השקיעה, כי רק אז יהיו השעות מקבילות לחצי היום הראשון, שהתחיל בעלות השחר (שהוא ד' מיל קודם הנץ), משא"כ אם נחשב כצאה"כ דהגאונים, שהוא ג' רבעי מיל אחר השקיעה, נמצא שלא תהייה שעות היום שלאחר חצות שוות לשעות שקודם חצות, וזה צ"ע ממג' פסחים הנ"ל.

ומטעם זה שינה הגר"מ טיקוצ'ינסקי בשנת תרפ"ה שיטת חישוב זו שהייתה נהוגה לפניו, והנהיג כשיטת החישוב הנהוגת בלוחות כיום, שמחשבים את שעות היום מסו' דק' קודם הנץ עד 90 דק' אחר השקיעה, דהיינו מעלות השחר עד צאה"כ דר"ת.

ואף שבשאר דברים אנו נוהגים כצאה"כ דהגאונים, ואין לדידן משמעות הלכתית לזמן צאה"כ דר"ת, ביאר בזה הגרי"מ ט, דאף שלענין **דין לילה** אזלינן בתר ג' כוכבים, מ"מ לענין **חישוב שעות היום** אזלינן בתר יציאת "כל הכוכבים", שזה כומן צאה"כ דר"ת. [והוכיח כן ממה שמצינו שיטות הסוברים כ"ת לענין דין לילה שהוא ד' מיל אחר השקיעה, ומ"מ לענין חשבון שעות היום מחלקים ל"ב מהנץ עד השקיעה, הרי לן דאין חפיפה מוחלטת בין חשבון שעות היום לדין יום ולילה].

ואולם יש חולקים על הגרי"מ ט, שכתבו ליישב המנהג הישן, יעוי' בירור הלכה (תניינא נח) ומקור הלכה (ח"ב עמ' לד).

ומעתה חידש הכותב, דאם ננהג כזמן שבלוחות (שמחושב לפי עלה"ש 90 דק' עד צאה"כ דר"ת), נרויח בדרך כלל לקרוא פס' ראשון גם לפי המנהג הישן (לפי חישובו מעיקר הדין - מעלוה"ש 720 דק' עד צאה"כ דהגאונים, וכמופיע בלוח עתים לבינה תחת השם "זמן מג"א לחומרא לשיטת הגר"ב"צ אבא שאול"), שהוא 5.55 דקות לפני כן. **ודברי פי חכם חן.**

מה דעתכם? תגובות מעט הקודאים

שמחתי לקבל את העלון החשוב, אשר כשמו כן הוא, מביא נהורא רבא מאורייתא לכל המעיין בו.

בקשר למה שעוררתם במדור 'לעיונא', איך מותר להשתמש ביום השני בפתילה לנר הדידור באותה פתילה שהודלקה ביום הראשון לעיקר המצוה, הרי מעלין בקודש ואין מורדין.

הנה בספר 'משמרת שלום' (מקוידניוב, ס"י מ"ח ס"ק ג') כתב שאכן מהאי סברא גופא ראוי להקפיד לאלו הנוהגים להשתמש באותה פתילה ביום השני, שאותה הפתילה שהדליקו בראשונה ביום הקודם, תשמש לנר שמדליקים ראשונה ביום זה, לפי שהוא הנר הנוסף של היום שעיקר המצוה תתקיים דוקא בו.

אולם בשו"ת 'בצל החכמה' (חד סי' כ"ח) העיר עליו, שמסתבר שדין 'מעלין בקודש ואין מורדין' לא נאמר אלא בדברים שעדיין קדושתם עליהם, וכפי שמצינו בתפילין של ראש שאין לעשותם של יד מפני שמוריד מקדושתם. לעומת זאת בנרות חנוכה שמבואר בש"ע (אירח סי' תרע"ב ס"ב) שלאחר שיעור זמן ההדלקה דהיינו חצי שעה מותר לכבות את הנר ואף להשתמש לאורו, א"כ ודאי שלא שייך דין מעלין בקודש ואין מורדין, ואין טעם לאסור להשתמש בפתילה ששימשה למצוה, בתורת נר של הידור. וכתב שם דהמשמרת שלום כתב כן דוקא לשיטתו וכו'. עיי"ש.

וראיתי בספר 'ויקהל משה' להג"ר משה שאול קליין שליט"א שביאר בדעת המחבר דפסק דמדליקין מנר לנר, דס"ל שכל הנרות קדושתם שוה, מפני שכולם הם בגדר נרות של מצוה.

הרי שלדעת הש"ע אין מקום לחלק בין נר שהודלק הראשון למצוה, דגם שאר הנרות נקראים נרות דמצוה ולא של הידור בעלמא. ועיי"ש עוד מה שהסיק להלכה שאין להחמיר בזה כדעת המשמרת שלום.

הרב צבי קרייזר שליט"א, מחה"ס באר צבי

הערת המערכת: יישר כח לכותבים הרבים שהגיבו בענין הנ"ל, ומקוצר הגליון לא הצגנו דבריהם, בשגם רוב דבריהם נכללו בתגובתו הממצה של הרב קרייזר שליט"א.

בנוגע לקושיא במי שאין לו שמן כשיעור, מדוע לא ימתין רבע שעה כדי שיוכל להדליק בברכה. י"ל דכיון שהברכה איננה חלק מהמצוה מחוייב להדליק מיד ואין לו היתר להמתין בשביל הברכה.

אכן לפי מה שהוכיחו האחרונים, דברכות ההדלקה הוו **מעצם מצות ההדלקה**, שע"י הברכה ובפרט ברכת על הנסים הוא מייחד את הנר והופך את ההדלקה למעשה של הודאה ופרסום הנס. אשר מטעם זה מבואר במשנ"ב (תרע"ו ח') דאין אמירת הנרות הללו נחשבת הפסק בין הברכה להדלקה. א"כ הדרה קושיא לדוכתה, מדוע לא ימתין מאחר ובלא הברכה חסר לו מעיקר מצות ההדלקה. וצ"ב.

הרב שלמה מילר שליט"א מחה"ס 'משנת ויכול'

במה שמובא בפשיטות דאם מה שהנרות עתידים ליכבות ע"י הינמסות האזיקונים נחשב כמדליק במקום הרוח, בודאי צריך לחזור ולהדליק בברכה. יש להעיר, דגם מדליק במקום הרוח ממש מה צריך לחזור ולהדליק בברכה היינו דוקא כשאינו ראוי לדלוק כלום וייכבה מיד, אולם היכא שבודאי יהיה דולק קצת אלא שייכבה מחמת הרוח תוך חצי שעה, חוזר ומדליק בלא ברכה (דחיישינן מספק לתי' ב' בגמ' דלא בעינן שיעור כלל). וא"כ בדידן כיון שבודאי יהיו הנרות דולקים איזה זמן ולא יכבו מיד, א"כ אין צריך לחזור ולהדליק בברכה. ודוק.

הרב יצחק לורינץ שליט"א

בנוגע לחישוב זמן ק"ש של המג"א, שכתבתם שהזמן המופיע בלוחות מחושב לפי עלוה"ש של 90 דק' קודם הנץ, ומאחר ולעיקר הדין דעת המשנ"ב דעלוה"ש הוא 72 דק' קודם הנץ, לפי"ז נמצא ריחוק שגם מי שאיחר את הזמן שבלוח עדיין יכול להספיק זמן ק"ש של המג"א לפי עיקר הדין.

נהורא לנשמה

טיפים להיים מאושרים בדרך התורה

כתב הגרש"ד פנקוס זצ"ל במכתב אישי לבחור (אגרות ומאמרים עמ' מג):

נראה לי שאתה משתדל מאד עושה ככל יכולתך, ויצאת ידי חובת השתדלות, עכשיו אתה בשלב שאתה צריך עזרה מבחוץ. לכן אני יתן לך שם וכתובת, שאליו תפנה והוא יעזור לך.

קוראים לו ה' יתברך.

הוא חזק מאד, שבאמת הוא ברא את הכל, ואני יודע בסוד שהוא גם אוהב אותך באופן אישי, והוא מחכה שתפנה אליו. אין בעיה למצוא את הכתובת שלו, הוא נמצא בכל מקום, וגם ברגע הזה שאתה קורא את המכתב אתה יכול לפנות אליו.

אני כותב את זה מפני שהרבה חושבים שתפילה זה ענין של עשיית מצוה ומדרגות. כל זה נכון אבל לא העיקר. העיקר הוא שהקב"ה הוא אישיות ברורה חי וקיים, שאפשר לתפוס איתו קשר אישי, ומעולם לא התאכזב מי שעשה כך.

וכמה שהדבר יותר פשוט ופרקטי, יותר טוב ויותר מועיל. והעיקר שיהיה קשר אישי, פשוט לספר לו על הבעיה שלך, ולבקש ממנו עוד הפעם ועוד הפעם.

מי שיתן לך עצה אחרת, חבל על ההשתדלות, תלך ישר למי שיכול לעזור לך באמת, תתפוס אותו ואל תעזוב אותו, עד שהשגת את כל מה שלבך חפץ.

האם בשבת האחרונה (פ' ויגש) היה צריך לדלג על 'שלום עליכם' כדי להקדים את הסעודה?!

לעזרנא

שאלות מרתקות בהלכה המעשית בימינו

יש לדון במה שהיה השנה, שחל עשרה בטבת ביום שישי, ושוברים הצום רק בסעודה בליל שבת, כמבואר בשו"ע (רמ"ט ד) שבתענית ציבור יש להשלים הצום עד צאת הכוכבים. והנה במשנה ברורה (רמ"ט י"ה) הביא דהיחיד אין לו להתענות ביום שישי, כדי שלא יכנס לשבת כשהוא מעונה. ומבואר דהוי חיסרון בכבוד השבת מה שנכנסת השבת והוא מעונה.

ומעתה יש לדון, באופן שיש תענית ציבור ביום שישי (כמו השנה) ומוכרח להתענות, מ"מ יהא עליו להזדרז ביותר ולהקדים הסעודה בשבת כדי שלא יהיה מעונה בשבת. [ונפק"מ שיהא צריך להתפלל במנן הראשון, ולדלג מלומר "שלום עליכם" ו"אשת חייל" קודם הסעודה].

ומצינו לכאור' ראייה מפורשת לזה במשנה ברורה הל' ראש חודש (ת"ז סק"ד), שכתב בשם שו"ת מנחם עזריה "מי שמתענה בער"ח צריך למהר בסעודת הלילה שלא יכנס בו כשהוא מעונה", ופירש כוונתו במשנ"ב, דאף שחייב להשלים הצום עד צאת הכוכבים, מכל מקום צריך להזדרז שלא לשהות מלאכול אחרי צאת הכוכבים, וא"כ הוא הדין בדין דיצטרך להזדרז לעשות הקידוש והסעודה.

האם מותר להריח פיצה באמצע סעודה בשרית?

כתב הביאור הלכה (רט"ז ב') בנוגע למאכלות אסורות, שיש איסור להריח דבר האסור באכילה, שמא ע"י הריח יתעורר בו תאות אכילתו ויבוא לאוכלו.

ויש לעיין לפי"ז במי שבאמצע סעודה בשרית, אם מותר לו ליהנות ולהריח מאכל חלבי משובח, או דשייך בזה גם כן האיסור הנ"ל, דחיישינן שתתעורר בו תאות אכילתו ויבוא לאוכלו. [ואם נצדד לאיסורא, יש להוסיף ולדון אם ה"ה בתוך שש שעות, או שבזה בודאי שרי]. וצדדי הספק, על איזה חומר של איסור אכילה נאמר הגזירה הנ"ל, של איסור הרחה שמא יבוא לאוכלו.

לתגובות והערות: מייל: A9768552@gmail.com פקס: 077-470-4472

בחסות:

שדי חמד 1 במתחם של פרסטר
054-8494941 | 08-6326669

טליתות • ציציות • כיפות • סטים לטלית ותפילין
סידורים • מוספים • קריסטלים • סטנדרים • מתנות
קישלך • פרוכות • מעילי ס'ת • בימות • זמיונים

גליון זה מוקדש

לע"נ דב ב"ר יחזקאל שרגא ז"ל

נלב"ע כ"ה כסלו

ת.נ.צ.ב.ה.

הקדישו כעת את זכויות הגליון לעילוי נשמת יקיריכם!

דרכים להקדשה: 1. בטלפון: 0799-690776

2. בנדריים פלוס קופת מכון אש התורה 3. במייל.